

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ

2024 жылғы 16 мамыр

Отырысты Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының Төрағасы М.С. ӘШІМБАЕВ жүргізді.

ТӨРАҒА. Қайырлы күн, құрметті Сенат депутаттары және отырысқа қатысушылар! Жұмысымызды бастайық. Депутаттардың тіркеуден өтулерін сұраймын. Тіркеу режимі қосылсын.

Қажетті кворум бар. Сенат отырысын ашық деп жариялаймын.

Құрметті депутаттар, енді күн тәртібін бекітіп алайық. Күн тәртібінің жобасы сіздерде бар. Сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Олай болса күн тәртібін дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. Күн тәртібі бекітілді.

Құрметті депутаттар, күн тәртібіндегі бірінші мәселе Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі қабылдаған «1993 жылғы 14 қаңтардағы Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы Азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қарау жөнінде.

Заң бойынша баяндама жасау үшін сөз Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінің мүшесі Толамисов Амангелді Ғабдылкерімұлына беріледі.

ТОЛАМИСОВ А.Ғ. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Құрметті әріптестер! Ұсынылып отырған заң арқылы 1993 жылғы 14 қаңтардағы Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы Азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау көзделеді. Хаттамаға 2023 жылғы 17 мамырда Қытай Халық Республикасының Сиань қаласында қол қойылды.

Жалпы, хаттаманың негізгі мақсаты екі ел азаматтарының құқықтарын қорғауға бағытталған Азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету саласындағы екіжақты ынтымақтастықтың тәртібін тағы бір мәрте нақтылау болып табылады. Атап айтқанда, хаттама арқылы құқықтық көмек көрсету кезіндегі тараптардың қарым-қатынас тәртібін анықтайтын шарттың 2-бабына өзгерістер енгізіледі. Өзгерістерге сәйкес азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы

өтінішпен жүгінген кезде өзара қатынас жасалатын тараптардың орталық мекемелерінің қатары Қазақстан тарапынан Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотымен, Қытай Халық Республикасы тарапынан мемлекеттің Жоғарғы Халық Сотымен толықтырылды. Осылайша хаттамамен өзара қарым-қатынас жасайтын орталық мекемелер ретінде Қазақстан тарапынан Жоғарғы Сот, Бас прокуратура және Әділет министрлігі, Қытай Халық Республикасы тарапынан Әділет министрлігі, Жоғарғы Халық прокуратурасы және Жоғарғы Халық Соты белгіленген. Сонымен қатар шарттың тараптары орталық мекемелері өзгерген жағдайда ол туралы бірін-бірі дипломатиялық арналар арқылы жазбаша нысанда дереу хабардар етуге хаттамамен міндеттеледі.

Шартқа енгізілген өзгерістер екі ел азаматтары мен заңды тұлғаларының жеке және мүліктік құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау мәселелерін тезірек шешуге ықпал етеді. Сондай-ақ құқықтық даулар мен басқа да құқықтық мәселелер туындаған жағдайда азаматтардың қажетті құжаттарды рәсімдеуіне және басқа да құқықтық көмек алуларына негіз болады. Мысалы, статистикаға тоқталатын болсақ, 2022 – 2023 жыл аралығында құқықтық көмек көрсету бойынша екі ел арасында 76 өтініш түсіп, сұрау жіберілді, соның ішінде Қытай тарапынан 10, Қазақстан тарапынан 66.

Жалпы, бүгінгі таңда Қазақстан алыс және жақын шет мемлекеттермен азаматтық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек туралы 17 халықаралық шартты ратификациялаған. Аталған халықаралық шарттарды іске асыру барысында туындаған қажетті өзгерістер екі жақтың келісімімен осындай хаттамалар арқылы енгізіліп отырады.

Қаралып отырған хаттама Қазақстан Республикасының Конституциясы мен қолданыстағы заңнамасына, оның ішінде адам құқықтары мен бостандықтарын сақтауға қатысты нормаларға қайшы келмейді. Сондай-ақ «Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары туралы» Заңға сәйкес хаттама ратификациялауға жатады. Жалпы, Сенаттың тұрақты комитеттерінен заң бойынша ескертулер мен ұсыныстар болған жоқ. Заң жұмыс тобы мен комитет отырысында жан-жақты және толыққанды талқыланды.

Құрметті әріптестер! Жоғарыда баяндалғандардың негізінде Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитеті «1993 жылғы 14 қаңтардағы Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы Азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын Қазақстан Республикасы Конституциясының 61-бабы 4-тармағына сәйкес мақұлдауды ұсынады.

Қолдауларыңызды сұраймын. Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Құрметті әріптестер, заң бойынша сұрақтарыңыз бар ма?

Сөз депутат Нухұлы Алтынбекке беріледі.

НУХҰЛЫ А. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Шарттың 6-бабына сәйкес сұраныс тапсырылған мекеме шарттың 2- бабында көрсетілген тәртіп бойынша сұраныс беруші мекемені тапсырманың орындалу нәтижелері туралы жазбаша хабардар етуге, сондай-ақ орындалғандығын растайтын құжаттарды жіберуге міндетті. Сонымен қатар қандай жағдайларда сұранысты қанағаттандырудан бас тартылуы мүмкін екенін түсіндірсеңіз.

ТӨРАҒА. Әділет вице-министрі Жақселекова Ботагөз Шаймарданқызы, жауап беріңіз.

ЖАҚСЕЛЕКОВА Б.Ш. Сұрағыңызға рақмет.

Шартта сұрауларды орындау мерзімдері реттелмейді, бірақ Азаматтық іс жүргізу кодексіне және Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне, сондай-ақ соттардың көмек көрсетуі туралы нұсқаулыққа сәйкес сұрауларды бір ай ішінде орындау мерзімі көзделген. Бірақ тараптар немесе сұрау салушы басқа мерзім сұраса, онда тараптар келіскен мерзімде жауап береді.

Бұл сұрақ бойынша проблемалық мәселелер болмаған, қазіргі таңда барлық сұрау орындалды, сұрақтар жоқ.

ТӨРАҒА. Ботагөз Шаймарданқызы, біздің әріптесіміз осындай сауалдар болып жатса, бір тарап осындай хаттар жіберіп жатса екінші тарап ондай сұрауларды қандай негізде орындамайды деген сұрақты қойып жатыр. Әріптесіміз тек мерзіміне қатысты ғана емес, жалпы сондай хаттар мен сондай сұрауларға жауап бермеудің де негіздерін сұрап жатыр.

ЖАҚСЕЛЕКОВА Б.Ш. Рұқсат болса орыс тілінде жауап берейін.

В Гражданском процессуальном кодексе Республики Казахстан прописаны определенные случаи, когда запросы могут быть не исполнены. В первую очередь мы опираемся на национальное законодательство. И все эти нормы воспроизведены и в договоре. Это могут быть случаи, когда речь касается нарушения суверенитета Республики Казахстан, угрозы безопасности страны, когда запрос не касается или выходит за пределы компетенции того государственного органа, в который он был направлен.

Есть общая формулировка, что определенные случаи могут быть прописаны в международном договоре либо в иных международных договорах, которые ратифицированы обеими сторонами. Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сұрақ қою үшін сөз депутат Дүйсембинов Сұлтан Мырзабекұлына беріледі.

ДҮЙСЕМБИНОВ С.М. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Менің сұрағым да Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінің өкіліне.

Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы құқықтық көмек көрсету туралы шартта тапсырмаларды орындаудың нақты мерзімі көрсетілмеген. Жаңа ол кісі шет-жағасын айтып кетті. Осыған байланысты екі сұрағым бар.

Бірінші сұрақ. Шарттың 2-бабына сәйкес құқықтық көмек көрсету туралы өтінішпен жүгінген кезде сұрауға екі жақтың соттары мен басқа да құзыретті мекемелері нақты қанша уақытта жауап береді?

Екінші сұрақ. Келісімшарт қабылданған кезден осы күнге дейін Қазақстан Республикасы тарапынан жасалған сұрауларға жауаптар алынбаған фактілер бар ма? Соны айтып берсеңіз.

ТӨРАҒА. Ботагөз Шаймарданқызы, жауап беріңіз.

ЖАҚСЕЛЕКОВА Б.Ш. По таким вопросам у нас отсылка идет на национальное законодательство. Общий срок, который установлен для ответов на полученные запросы, составляет один месяц.

На сегодня между сторонами каких-либо разногласий по срокам нет. За последние два года поступило семь запросов с китайской стороны, с нашей стороны было 14 запросов. В основном они касались предоставления информации, связанной с актами гражданского состояния (о браке, о составе семьи и так далее). Проблемных вопросов нет. По срокам исполнения за последние периоды никаких разногласий с китайской стороной не было.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз депутат Шайдаров Серік Жаманқұлұлына беріледі.

ШАЙДАРОВ С.Ж. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Менің сұрағым Жоғарғы Сот өкіліне.

Хаттаманың 1-бабына сәйкес Әділет министрлігі және Бас прокуратурамен қатар Жоғарғы Сот өзара әрекеттестікті жүзеге асыратын тарап ретінде орталық мекемелер тізіміне енгізіледі. Шарттың 1-бабының 2- тармағы мен 4-тармағына сәйкес сауда және шаруашылық істері аталған шарт шеңберінде, оның ішінде заңды тұлғалар үшін де қолданылатыны қарастырылған.

Біздің елдер арасындағы тауар айналымының жыл өткен сайын артып келе жатқанын ескере отырып, соңғы жылдары екі тараптан сауда және шаруа істері шеңберінде құқықтық көмек көрсету туралы өтінішпен жүгіну саны қандай болғаны және олардың қандай кезеңде екені жөнінде жауап беруіңізді сұраймын. Сіздің ойыңызша екі тараптың жоғарғы соттарының тікелей өзара әрекеттестігі құқықтық көмек көрсету мерзімінің ұзақтығына және сапасына қаншалықты әсер етеді? Рақмет.

ТӨРАҒА. Жоғарғы Сот судьясы Балкен Мәдияр Темірұлы, жауап беріңіз.

БАЛКЕН М.Т. Сұрағыңызға рақмет.

Шын мәнінде қазіргі таңдағы екі елдің арасындағы шартқа байланысты осындай көмек көрсету сұраулары бес-алты орган арқылы өтеді. Ал мына ұсынылған редакцияда Жоғарғы Сот Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасымен және Қазақстан Республикасының Әділет министрлігімен бірге орталық органдардың қатарына енгізілуде. Сондықтан бұның ең басты нәтижесі бюрократиялық рәсімді қысқартуға және құқықтық көмек көрсету рәсімін тездетуге арналған деп есептеуге болады деп ойлаймын мен. Себебі қазіргі таңда жергілікті соттар істі қараған кезде егер де сондай қажеттілік болса, онда сұрауларды Жоғарғы Сотқа жолдайды, ал Жоғарғы Сот Әділет министрлігіне жолдайды.

Әділет министрлігі Сыртқы істер министрлігінің Консулдық қызмет департаментіне жолдайды және де сол органнан Қытай Халық Республикасының елшісіне жолданады. Сол рәсімді қысқарту үшін тікелей қарым-қатынас жасауға арналған деп айтуға болады.

Жалпы статистика мәселесі бойынша әріптесім қазір ғана айтты, Қазақстан Республикасы тарапынан Қытай Халық Республикасына жолдаған сұраулардың саны 15-тен астам. Олардың төртеуі Қазақстан Республикасы сотының шешімдерін Қытай Халық Республикасында тану және орындау мәселесі бойынша, ал қалғандары процессуалдық іс-әрекеттерді жасау бойынша сұраулар. Ал Қытай Халық Республикасы тарапынан Қазақстан Республикасына екі сұрау жолданған. Біздің тарапымыздан жолданған сұраулар орындалу сатысында қарастырылып жатыр.

ТӨРАҒА. Рақмет. Басқа сұрақтар жоқ.

Рақмет, Амангелді Ғабдылкәрімұлы, орныңызға отырыңыз.

Құрметті әріптестер, енді заңды талқылауға көшейік.

Сөз депутат Байқадамов Наурызбай Сейтқалиұлына беріледі.

БАЙҚАДАМОВ Н.С. Құрметті Мәулен Сағатханұлы, қадірлі депутаттар! Қаралып отырған «1993 жылғы 14 қаңтардағы Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Заң маңызды деп санаймыз. Хаттаманы ратификациялау екі ел арасындағы азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету саласы үшін қолайлы жағдайды арттырып, ынтымақтастықты одан әрі күшейте түседі.

Бүгінгі таңда Қытай Халық Республикасы біздің көршілес стратегиялық серіктесіміз. Екі ел арасындағы серіктестік қатынастардың халықаралық маңызы да жоғары. Тәуелсіздік алған жылдан бері екі ел мүдделестік тұрғыда әртүрлі салаларда 250-ден астам халықаралық шарттар жасаған. Бүгінгі қаралып отырған хаттама да өзара серіктестіктің одан әрі нығаюына ықпал етеді деп сенеміз. Аталған хаттама арқылы Қазақстан Республикасының аумағында шетелдік соттардың шешімдері мен өтініштерін орындау саласында құқықтық көмек көрсету жөніндегі сот органдарының функцияларын нақтылау бойынша шарттың 2-бабына өзгерістер қарастырылған.

«Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары туралы» Заңның 27-бабының 4-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарына өзгерістер халықаралық шарттардың өздерінің күшіне ену талаптарына сәйкес және сол тәртіппен күшіне енеді, осыған сәйкес хаттама ратификациялауға жатады.

Хаттаманың қолданылуы мемлекеттік бюджеттен қаржы бөлуді талап етпейді және Қазақстан Республикасы үшін теріс экономикалық, әлеуметтік, құқықтық, экологиялық салдарға әкеп соқпайды. Заң қабылданған жағдайда екі ел азаматтары мен заңды тұлғаларына құқықтық көмек көрсету және заңды мүдделерін қорғау мәселелерін шешу оңтайландырылып, қарау мерзімдері де біршама қысқаратын болады.

Айтылғандарды ескере келе, мен қаралып отырған заңды қолдаймын және әріптестерімді де оны қолдауға шақырамын.

Назар қойып тыңдағандарыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Талқылауға қатысатын басқа депутаттар жоқ. Енді заң бойынша шешім қабылдайық.

«1993 жылғы 14 қаңтардағы Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы Азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын мақұлдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. Заң мақұлданды.

Құрметті әріптестер! Қаралған хаттама екі ел азаматтарының құқықтары мен мүдделерінің қорғалуын қамтамасыз ету үшін әзірленген. Құжатта құқықтық көмек көрсету кезінде туындайтын қарым-қатынастардың тәртібі нақтыланып отыр. Алдағы уақытта заң елдеріміз арасындағы құқықтық ынтымақтастықты одан әрі дамытуға оң ықпалын тигізеді деп сенеміз.

Осы мәселе бойынша шақырылған азаматтарға рақмет. Сау болыңыздар.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіндегі келесі мәселе Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі қабылдаған «2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер өнеркәсіп салаларында бірлескен кооперациялық жобаларды іске асырған кезде қаржылай жәрдем көрсету бөлігінде өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қарау жөнінде.

Заң бойынша баяндама жасау үшін сөз Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитетінің мүшесі Бұқтұғұтов Шәкәрім Сабырұлына беріледі.

БҰҚТҰҒҰТОВ Ш.С. Құрметті Мәулен Сағатханұлы, құрметті әріптестер! Сіздердің қарауларыңызға 2023 жылғы 25 мамырда Мәскеу қаласында қол қойылған «2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер өнеркәсіп салаларында бірлескен кооперациялық жобаларды іске асырған кезде қаржылай жәрдем көрсету бөлігінде өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы ұсынылады.

Целью закона является ратификация протокола, направленного на создание правовой основы для финансирования совместных кооперационных проектов в отраслях промышленности государств – членов Евразийского экономического союза. При этом перечень проектов будет определяться Межправительственным советом.

Протоколом предусматривается норма, согласно которой Совет комиссии Евразийского экономического союза может принять решение об оказании финансового содействия за счет средств бюджета ЕАЭС.

Источником финансирования проектов будет являться 10 процентов от общей суммы поступлений в бюджеты государств – членов Евразийского экономического союза от специальных, антидемпинговых и компенсационных пошлин в финансовом году, предшествующем году утверждения бюджета ЕАЭС. Максимальный объем субсидии на один проект будет составлять 1,8 миллиарда тенге в год, соответственно, за 5 лет составит

более 9 миллиардов тенге. При этом коммерческая ставка кредита не должна превышать 6,5 процента к базовой ставке.

При отборе кооперационных проектов устанавливаются следующие основные критерии отбора:

участие предприятий от трех и более государств – членов ЕАЭС;

заемщик должен привлечь другие страны за счет поставок комплектующих, оборудования, технологий либо услуг (проектно-изыскательские и проектировочные работы, технологический инжиниринг, строительство), либо инвестиций;

производимая продукция в рамках кооперационного проекта должна считаться происходящей из государств – членов ЕАЭС.

Решение об одобрении проекта принимается на Совете Евразийской экономической комиссии. В целом процедура рассмотрения и одобрения кооперационного проекта регламентирована в Положении об отборе совместных кооперационных проектов в отраслях промышленности и оказании финансового содействия при их реализации государствами – членами ЕАЭС.

На всех этапах рассмотрения проекта принимают участие представители государственных органов и бизнес-сообщества ЕАЭС.

Механизм финансового содействия является пилотным, со сроком на пять лет и с возможностью пролонгации в случае отсутствия возражений государств-членов.

На сегодня процедуру ратификации протокола завершили все государства-члены, за исключением Казахстана.

Құрметті әріптестер, жоғарыда айтылғандардың негізінде Қазақстан Республикасы Конституциясының 61-бабы 4-тармағына сәйкес қаралып отырған заңның ел экономикасын дамытудағы маңыздылығын ескере отырып Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитеті «2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер өнеркәсіп салаларында бірлескен кооперациялық жобаларды іске асырған кезде қаржылай жәрдем көрсету бөлігінде өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын мақұлдауды ұсынады.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Құрметті әріптестер, заң бойынша сұрақтарыңыз бар ма?

Сөз депутат Қадырбек Мұрат Болатұлына беріледі.

ҚАДЫРБЕК М.Б. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Менің сұрағым Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің өкіліне.

Ағымдағы жылдың 8 мамырында Мәскеуде өткен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің саммитінде Мемлекет басшысы Еуразиялық экономикалық одақ елдері арасындағы интеграциялық өзара іс-қимыл шеңберіндегі басым міндеттерді айқындады. Атап айтқанда, олар өнеркәсіптік кооперацияны тереңдету және экономиканың нақты секторындағы технологиялық интеграцияны күшейту міндеттері. Осыған байланысты Президент озық технологиялық кәсіпорындарды қолдаудың, қаржыландыру көздеріне бірдей қолжетімділікті қамтамасыз етудің ашық механизмін қалыптастырудың

маңыздылығын атап өтті. Себебі ағымдағы жылдан бастап Еуразиялық экономикалық одақ бюджетінің қаражаты есебінен өнеркәсіптік кооперациялық жобаларға қаржылық көмек көрсетілетін болады. Осыған байланысты менің сұрақтарым бар.

1. Сіздердің министрлік Еуразиялық кеңістікте өнеркәсіптік кооперацияны одан әрі дамыту үшін қандай шаралар қабылдауда немесе қабылдауды жоспарлап отыр?

2. Президент атап өткендей, бүгінгі таңда одаққа мүше елдермен 150-ден астам индустриялық жобаны іске асыру пысықталуда. Осы орайда бірқатар нақты жобалар туралы, оларды іске қосу мерзімдері және еліміздің экономикасы үшін күтілетін нәтижелері туралы ақпарат бере аласыз ба? Рақмет.

ТӨРАҒА. Өнеркәсіп және құрылыс вице-министрі Дүбірова Жәннат Балғабайқызы, жауап беріңіз.

ДҮБІРОВА Ж.Б. Рақмет. Рұқсат болса орыс тілінде жауап берейін.

Для развития мер поддержки кооперационных проектов мы сейчас разрабатываем среднесрочный стратегический план по расширению кооперационных проектов в рамках ЕАЭС. На сегодня, как уже сказали, более 144 проектов на 25 миллиардов долларов реализуются именно со странами ЕАЭС, из них с Российской Федерацией – 135 проектов на 24 миллиарда долларов, с Республикой Беларусь – 9 проектов на 82,4 миллиона долларов.

По второму вопросу, какие проекты реализуются, можно назвать ТОО «ТехноНИКОЛЬ-Казахстан», это производство экструзионного пенополистирола стоимостью 20 миллионов долларов в Алматинской области, ТОО «РГК-Каспий», которое производит композитные трубы, общий бюджет – 6,7 миллиона долларов, предполагается создание 63 рабочих мест.

ТӨРАҒА. В целом работа идет. В рамках Евразийского экономического союза развитие промышленной кооперации, реализация совместных проектов в промышленном секторе являются для нас ключевым приоритетом. В этом плане мы поддерживаем такую деятельность со стороны министерства и так далее.

Но в то же время мы видим, почему депутаты эти вопросы поднимают, мы видим, что по конкретным показателям состояние нашей промышленности требует, мягко говоря, дальнейшей активной поддержки. Буквально один показатель – экспорт несырьевых товаров, очень важный показатель, раз мы ориентируем нашу промышленность на экспорт, если ориентируем на экспорт именно несырьевых товаров, мы видим, что по прошлому году этот показатель у нас снизился на 5,7 процента, достаточно существенно. Это показывает тренд, на основании которого мы можем делать вывод, что Казахстан уменьшает экспорт несырьевых товаров, что, наверное, не совсем соответствует нашим стратегическим приоритетам.

В январе-феврале этого года мы видим дальнейшее продолжение этого тренда, снижение экспорта несырьевой продукции на 7,2 процента, то есть продолжается эта тенденция. В этой связи министерству нужно активнее работать над тем, чтобы развивать несырьевое производство, использовать возможности Евразийского экономического союза.

В этом плане у нас есть несколько совместных с нашими партнерами проектов в приграничных регионах, в частности с Кыргызстаном и Россией. С Кыргызстаном вблизи пункта пропуска «Ак-Тилек – Карасу» есть специальная индустриальная зона, которую мы сейчас стараемся развивать. Есть похожая зона в Западно-Казахстанской области, которую мы с российскими партнерами стараемся развивать. И в рамках этих соответствующих территорий нам нужно активнее наращивать промышленную кооперацию с тем, чтобы потом эту продукцию поставлять на рынки других стран. В этом плане мы ожидаем более активную работу со стороны министерства.

Но пока показатели, которые мы видим, скажем так, не самые радужные. Мы воспринимаем цифры, которые вы называете, столько-то предприятий, кооперация. Но в то же время по конкретным показателям экспорта и другим мы видим, что здесь ситуация не столь радужная. В этом плане нужна активная работа со стороны вашего министерства.

Құрметті әріптестер, сұрақ қою үшін келесі сөз депутат Өтешов Серік Балғатайұлына беріледі.

ӨТЕШОВ С.Б. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Менің сұрағым да Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігіне.

Келісім нормаларына сәйкес бірлескен өнеркәсіптік жобаларды іске асыру кезінде пайыздық арақатынас мөлшері мен қаржылық жәрдем көрсету нысанын Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес айқындайды. Бұл ретте қаржыландыру көзі Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің бюджеттеріне арнайы, демпингке қарсы және өтемақы баждарынан түсетін түсімдердің жалпы сомасының 10 пайызы болады. Осыған байланысты менің екі сұрағым бар еді.

1. Еуразиялық экономикалық одақтың бюджетіне түсетін түсімдердің жалпы сомасында Қазақстаннан түсетін түсімдердің жыл сайынғы болжамы қандай?

2. Қазақстандық жобаларды субсидиялау үшін жылына қанша қаражат көзделіп жатыр? Рақмет.

ТӨРАҒА. Жәннат Балғабайқызы, жауап беріңіз.

ДҮБІРОВА Ж.Б. Рақмет.

Если честно, ежегодное поступление в абсолютном выражении сложно предсказать на этот год. Но если обратиться к статистике, то за 2021 год общий бюджет был 94,5 миллиарда тенге, из которых со стороны Казахстана 6,5 миллиарда тенге были включены в бюджет ЕАЭС именно по антидемпинговым пошлинам, в 2022 году – 120 миллиардов тенге, из них с казахстанской стороны – 8,3 миллиарда тенге, в 2023 году – 182 миллиарда тенге, из них 12 миллиардов тенге с казахстанской стороны.

Сколько будет в 2024 году, это зависит от тех мер, какие будут применяться в 2024 году. Сейчас сложно прогнозировать.

Что касается того, сколько пойдет на кооперационные проекты, 10 процентов от 182 миллиардов тенге – это 18,2 миллиарда тенге, потенциальный бюджет для кооперационных проектов на этот год для всех участников. Нет выделения, казахстанская или какая-то другая сторона, нет распределения, то есть мы потенциально можем претендовать на всю

эту сумму, все зависит от тех проектов, которые будут проходить по процедуре поданных заявлений.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз депутат Булавкина Ольга Александровнаға беріледі.

БУЛАВКИНА О.А. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Вопрос адресован представителю Министерства промышленности и строительства.

Ратификация данного протокола будет способствовать увеличению взаимных инвестиций, созданию новых рабочих мест, повышению устойчивости производственных фондов, расширению производства путем международной кооперации. Поэтому закон в целом поддерживается.

При этом, как показывает практика, отсутствие мониторинга использования финансового содействия может создать административные препятствия и привести к задержкам в реализации проектов и неправомерному использованию финансовых средств, коррупции и бюрократии.

Поэтому для кооперации характерна высокая степень транспарентности и подотчетности. В этой связи возникают вопросы.

Предусмотрен ли механизм контроля и отчетности по реализации кооперационных проектов?

Не потребует ли внедрение кооперации проектов в отраслях промышленности налоговых послаблений? Спасибо.

ТӨРАҒА. Жәннат Балғабайқызы, жауап беріңіз.

ДҮБІРОВА Ж.Б. Механизм контроля, конечно, предусмотрен согласно Положению об отборе совместных кооперационных проектов. Финансовые институты, которые будут принимать заявки, ответственны за то, чтобы отслеживать целенаправленное выделение средств. При этом финансовая отчетность будет приходить ежеквартально в Совет ЕЭК и будет рассматриваться по мере поступления, но не реже двух раз в год.

В данном случае вся ответственность лежит на финансовых институтах, также Совет ЕЭК будет рассматривать это. При этом финансовые институты могут приостановить либо прекратить финансирование, если будет выявлено нецелевое использование финансовых средств.

Налоговых послаблений не предполагается. В рамках налогового режима каждой стороны (инициатора проекта) будут действовать данные проекты.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз депутат Нұғманов Амангелді Шайхоллаұлына беріледі.

НҰҒМАНОВ А.Ш. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Менің сұрағым Өнеркәсіп және құрылыс министрлігіне.

Әрине, мен заңды қолдаймын, бұл біздің еліміздің экономикасы үшін маңызды. Аталған заң еліміз қажеттілікті сезінетін тауарлар өндірісін дамытуға ықпал етеді деген үміттемін.

Заңға сәйкес оны іске асыру үшін Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесінің өкімімен өткен жылдың соңында біздің тарапымыздан Еуразиялық экономикалық одақтағы бірлескен кооперациялық жобаларды қаржыландыруға қатысатын қаржы ұйымдарының тізбесі бекітілді.

Тізімде Қазақстанның 15 қаржы ұйымы бар, олардың арасында «Bereke Bank» акционерлік қоғамы да бар. Сонымен қатар жақында бұл банк қиын кезеңдерді, соның ішінде мәжбүрлі ребрендингті бастан өткерді. Санкциялардың салдарын жою және олардан шығу бойынша ұзақ жұмыс жүргізілді, акционерді сату мен ауыстырудың ұзақ процесі, активтер мен капитал бойынша позициялардың жоғалуы басталды. Сонымен қатар өткен жылдың ортасында бұқаралық ақпарат құралдарында банкті сату мүмкіндігі туралы ақпарат өтті.

Менің сұрағым: бұл банк бірлескен кооперациялық жобалар бойынша өз міндеттемелерін орындай ала ма?

2023 жылғы 26 желтоқсандағы мүше мемлекеттердің өнеркәсіп салаларындағы бірлескен кооперациялық жобаларды іріктеу және оларды іске асыру кезінде қаржылық көмек көрсету туралы ережесінің 4-тармағында баяндалған қаржы ұйымдарына қойылатын талаптарға сай болу үшін оның ұстанымы қаншалықты берік? Рақмет.

ТӨРАҒА. Жәннат Балғабайқызы, жауап беріңіз.

ДҮБІРОВА Ж.Б. Да, действительно, «Bereke Bank» вошел в список 11 банков и четырех институтов, который от казахстанской стороны заявлен. Все институты и финансовые организации, которые входят в перечень, отвечают требованиям, которые заявлены в положении. То есть это должен быть резидент государства – члена ЕАЭС, иметь банковскую лицензию, срок деятельности не менее пяти лет, не являться иностранным юридическим лицом, отсутствие просроченной или неурегулированной задолженности, наличие опыта инвестиционного финансирования, не должен находиться в процессе реорганизации или ликвидации.

На тот момент все эти организации соответствовали этим требованиям. К тому же этот список проверен и подтвержден Агентством Республики Казахстан по регулированию и развитию финансового рынка. Поэтому «Bereke Bank» туда входит.

Нужно сказать, что в целом этот список не является конечным, он может постоянно меняться, добавляться, убавляться по заявке в Совет ЕЭК. В случае если будут какие-то нарекания, то мы можем это применить.

ТӨРАҒА. Жалпы сіздің айтып отырғаныңызды біз қабылдап жатырмыз. «Bereke Bank» акционерлік қоғамына байланысты тиісті барлық шаралар жүзеге асырылды, бүгінгі күні оның тұрақты банктердің бірі екенін өзіңіз де айтып жатырсыз. Барлық нормативтерді бұл банк орындап жатыр, мемлекет өз тарапынан тиісті көмекті жүзеге асырды. Сондықтан сіз бұл жерде бұл банкке қатысты ешқандай күмән жоқ дегенді айтып отырсыз. Солай ғой?

Ешқандай сұрақ жоқ. Біздің мемлекеттеріміздің кәсіпорындарының арасындағы осындай байланыстарды, ынтымақтастықты қаржыландыруға, бұл бағыттарда тиісті қаржылық қызметтерді атқаруға бұл банктің дайын екенін сізден естіп жатырмыз. Рақмет.

Құрметті әріптестер, басқа сұрақтар жоқ.

Рақмет, Шәкәрім Сабырұлы. Орныңызға отырыңыз.

Құрметті әріптестер, енді заңды талқылауға көшейік.

Сөз депутат Нәутиев Әлібек Ибатуллаұлына беріледі.

НӘУТИЕВ Ә.И. Құрметті Мәулен Сағатханұлы, құрметті әріптестер! Менің әріптесім қарастырылып отырған заңның негізгі аспектілерін жан-жақты баяндап өтті.

Қаралып отырған заң жаңа өндірістер құруға, өндірістік қуаттарды ұлғайтуға, өндірісті жаңғыртуға, өзара сауда мен инвестициялар көлемін ұлғайтуға, жаңа жұмыс орындарын құруға, үшінші елдерге өнім экспортын ұлғайтуға бағытталған.

Қаржылық қолдау Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің қаржы институттары арқылы көзделетін болады. Қаржы ұйымдарының тізбесін 2023 жылғы желтоқсанда Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесі айқындаған. Қазақстаннан тізбеге 15 қаржы ұйымы, оның ішінде 11 екінші деңгейдегі банктер мен «Бәйтерек» холдингінің 4 еншілес компаниясы енгізілген. Сонымен қатар Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі өнеркәсіптің әлеуетті бағыттарына талдау жүргізіп, оның қорытындысы бойынша бірлескен кооперация үшін мынадай перспективалық бағыттар айқындалды: химия, металлургия және машина жасау өнеркәсібі. Олар бойынша бүгінгі күні жалпы сомасы шамамен 1,6 миллиард долларға қажеттілігі бар екендігі айқындалды. Бұл ретте біз отандық өндірушілерге қатысты шектеу шараларын енгізу тәуекелдеріне жол бермеуді ескере отырып, өндірісті Қазақстан аумағында оқшаулауға мүдделіміз.

Құрметті әріптестер! Жоғарыда аталған заңды толығымен қолдаймын, сондай-ақ әріптестерімді де қолдауға шақырамын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет. Талқылауға қатысатын басқа депутаттар жоқ. Енді заң бойынша шешім қабылдайық.

«2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер өнеркәсіп салаларында бірлескен кооперациялық жобаларды іске асырған кезде қаржылай жәрдем көрсету бөлігінде өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын мақұлдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. Заң мақұлданды.

Құрметті әріптестер! Хаттама Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің кәсіпорындары арасындағы кооперациялық байланыстарды кеңейтуге арналған. Осы мақсатпен арнайы қаржылық ынталандыру тетіктері қарастырылып отыр. Құжат өзара инвестициялар көлемін арттыруға, сондай-ақ қосымша жұмыс орындарын ашуға мүмкіндік береді. Жалпы, мақұлданған заң Еуразиялық экономикалық одақ аясындағы ынтымақтастықтың тиімділігін арттыруға оң септігін тигізеді деп сенеміз.

Осы мәселе бойынша шақырылған азаматтарға рақмет. Сау болыңыздар.

Құрметті депутаттар, күн тәртібіндегі мәселелер толық қаралып болды. Енді депутаттық сауалдарға көшейік.

Сөз депутат Бектаев Әли Әбдікәрімұлына беріледі.

БЕКТАЕВ Ә.Ә. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Біздің депутаттық сауалымыз Қазақстан Республикасының Премьер-Министріне жолданады.

«Құрметті Олжас Абайұлы! Біз Еуразия құрлығындағы басты аграрлық орталықтың біріне айналғымыз келсе агроөнеркәсіп кешенінде жаңа технологиялар мен заманауи техникаларды қолдануымыз қажет. Өкінішке қарай, ауыл шаруашылығында пайдаланып жүрген техникалардың орта есеппен 76 пайызы тозған. Қолдағы бар 150 мың трактордың 95 мыңы, 38 мың 700 комбайнның 23 мыңы 16 жылдан астам қызмет жасап келе жатыр. Қазақстанда норматив бойынша әр мың гектарға 5 трактор мен 3 комбайнның қажеттігін ескерсек, қазіргі кезде 65 мың трактор, 43 мың комбайн жетіспейді. Ал ауыл шаруашылығы техникаларын жыл сайынғы жаңарту деңгейі 4,5 пайызды ғана құрайды, тек жетіспейтін тракторлар мен комбайндардың орнын толтыру үшін 14-15 жыл уақыт қажет.

Құрметті Олжас Абайұлы, жоғарыда айтылғандардың негізінде осы депутаттық сауалды жолдай отырып төмендегі мәселелер бойынша сіздің нақты жауап беруіңізді сұраймыз.

Біріншіден, Мемлекет басшысының ауыл шаруашылық техникаларының жаңарту деңгейін 10 пайызға жеткізу туралы тапсырмасын орындау үшін Үкімет тарапынан қандай нақты шаралар қабылданды?

Жаңғыртуға қажетті қаржы көлемі, оны жарату механизмдері анықталды ма? Онда ауыл шаруашылығы тауар өндірушілері үшін қандай жеңілдіктер қарастырылған?

Екіншіден, елімізде ауыл шаруашылығының құрал-жабдықтарын өндіретін 10 зауыт пен өздігінен жүретін техникалар шығаратын 8 кәсіпорын бар. Ол кәсіпорындар 2023 жылы 5 мың 400 трактор, 1 мың комбайн, 17 мыңнан астам тіркемелі құрылғыларды шығарды, яғни олар тракторлар мен комбайндарға деген жылдық қажеттіліктің 80 пайызын, ал тіркемелі техникалардың 30 пайызға жуығын құрайды. Өкінішке қарай, бізде шығарылатын тракторлар мен комбайндардың қазақстандық мазмұны 42-44 пайызды ғана құрайды. Негізгі қосалқы бөлшектер сырттан келеді, сондықтан да олардың бағасы өте қымбат, тауар өндірушілер ала алмайды. Мысалы, Қытайдан әкелінетін SHIPENG-90 маркалы трактордың Қытайдағы бағасы 5,9 миллион теңге, ал соған ұқсас бізде шығарылатын МТЗ-89 тракторының бағасы 11 миллион теңге, яғни екі есе қымбат. Оның үстіне қазіргі Қытай техникаларының сапасы жоғары, жанар-жағармайды аз пайдаланады. Осы техникаларды бізде шығарудың жолдарын қарастыру қажет шығар. Шығармаған күннің өзінде де түрлі кедендік, кедендік емес кедергілерді, үстемақыларды алып тастаса сол техникалар екі есе арзан бағамен келер еді.

Бізді таңғалдыратыны – ауыл шаруашылығына қажетті жеңіл құрылғылардың, соқалар мен культиваторлардың, дискілі тырмалардың, мал азығын дайындайтын машиналар мен механизмдердің, пішен жинағыштар мен тұқым сепкіштердің, көшет отырғызатын жабдықтардың басым көпшілігінің шетелден әкелінетіндігі. Негізінен

металдан тұратын қарапайым ғана осы техникаларды неге өзімізде көптеп шығаруға болмайды? Жалпы Қазақстанда отандық аграрлық машина жасау саласын дамытудың бағдарламасы, болмаса концепциясы бар ма?

Үшіншіден, халықты алаңдатып, наразылығын тудырып, жауыр болып жүрген «кәдеге жарату алымы», яғни «утильсбор» деген нәрсе бар. 2024 жылғы жағдай бойынша утильалымның көлемі бір трактор үшін 370 мыңнан 7 миллион 380 мың теңге аралығын, ал бір комбайн үшін 1 миллион 600 мыңнан 8 миллион 300 мың теңге аралығын құрайды. Оны төлеуге шамасы келмеген орта және шағын шаруашылықтар жаңа техника алуды қойды. Ескі техникамен егіс егеді, ескі комбайнмен астық жинайды, жарамсыз техниканы қосалқы бөлшекке пайдаланады, ал қалған қаңқасын металлоломға өткізіп күн көреді.

Техниканы алып жатқан да, кәдеге жаратып, оны жойып жатқан да шаруалардың өздері. Сонда негізгі оператор болып қаржы жинап отырған «Жасыл даму» мекемесінің үлесі неде? Жаңа техника үшін ескірмей жатып кәдеге жарату төлемін алу ешқандай логикаға сыймайтын нәрсе емес пе? Тіпті техника шығаратын кәсіпорындарға алдын ала алымын төлеттіріп, артынан субсидия ретінде қайтарып беру тәсілін қалай түсінуге болады? Мемлекеттің бір қалтасынан алып, екінші қалтасына салғанның орнына экологиялық міндеттемелерді кәсіпорындардың өздеріне толық жүктеп, утильалымнан босатуға болмайды ма? Жалпы, ауыл шаруашылығы техникалары үшін кәдеге жарату алымын алып тастаса мемлекет ұтпаса ұтылмайды ғой деп ойлаймыз.

Құрметпен Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының Аграрлық мәселелер, табиғатты пайдалану және ауылдық аймақтарды дамыту комитетінің депутаттары».

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз депутат Лукин Андрей Ивановичке беріледі.

ЛУКИН А.И. Рақмет, Мәулен Сағатханұлы.

Мой депутатский запрос адресован Премьер-Министру Республики Казахстан Бектенову, в котором поднимаются вопросы освоения залежей редких и редкоземельных металлов.

«Уважаемый Олжас Абаевич! В сентябре в своем Послании Глава государства Касым-Жомарт Кемелевич Токаев назвал редкие и редкоземельные металлы «новой нефтью» и отметил, что освоение их залежей должно стать приоритетной задачей для страны.

Кроме того, Президент в целях стимулирования развития отрасли поручил освободить от налогов отечественных и иностранных инвесторов в области геологической промышленности сроком на три года.

Редкоземельные металлы являются критическим сырьем для ряда развитых стран. Ожидается, что к 2040 году мировой спрос на критическое сырье увеличится в четыре раза. По оценкам Всемирного банка, в Казахстане насчитывается более пяти тысяч разведанных месторождений стоимостью свыше 46 триллионов долларов.

В Казахстане, по данным Ассоциации металлозаготовителей Казахстана, ведутся работы по изучению 12 новых участков на содержание редкоземельных металлов, особенно таких участков, как Кара-Аяк и Мунча в Восточно-Казахстанской области.

В соответствии с информацией уполномоченного органа в государственном балансе полезных ископаемых Казахстана учтены бериллий, вольфрам, галлий, германий, литий, носмий, рений и другие.

Одним из самых востребованных редкоземельных металлов на сегодня является литий. Данное полезное ископаемое числится в шести месторождениях (Юбилейное, Верхне-Баймурзинское, Бакенное, Ахметкино, Медведка, Ахмировское).

По сведениям Института геологических наук, в Казахстане редкоземельные элементы содержатся в месторождениях Кундыбай, Жанет, Южный Жаур, Коктенколь, Верхнее Эспе, Карасу, а также в фосфоритовом массиве Каратау.

Среди дорогих металлов есть и искусственно выведенные редкоземельные металлы, их не так много, среди дорогих встречается моноизотоп осмия-187.

Хотя в Казахстане наблюдается повышенный интерес к добыче редкоземельных металлов, отрасль сталкивается с рядом проблем. Одна из них – это необходимость совершенствования технологий добычи и переработки, чтобы они были экологически безопасными и экономически эффективными. Также проблемой является привлечение инвестиций и трансфер технологий для разработки месторождений.

Казахстан имеет существенный потенциал для увеличения освоения редких металлов. Правительством утвержден Комплексный план развития отрасли редких и редкоземельных металлов на 2024 – 2028 годы, активно ведется работа над привлечением зарубежных инвесторов.

Намечается активное освоение залежей редкоземельных металлов, что может оказать значительное влияние на экономику страны и ее положение на мировом рынке этих ценных ресурсов. Однако для успеха необходимо решить ряд проблем, в том числе инвестиционные и экологические, обеспечить внедрение передовых технологий в отрасль, а также следует принять следующие меры.

1. Усовершенствование регуляторной среды. Это упрощение процессов лицензирования на геологическое изучение недр, сокращение бюрократии для привлечения инвестиций, раскрытие балансовых запасов редкоземельных металлов (многие месторождения засекречены со времен СССР), повышение прозрачности и правовой определенности, то есть гарантии соблюдения контрактов необходимы для укрепления доверия инвесторов.

2. Развитие инфраструктуры. Это устранение инфраструктурных узких мест, развитие транспортных и энергетических сетей для доступа к отдаленным месторождениям, снижение издержек.

3. Инвестиции в исследования и разработку. Это развитие геологической разведки, увеличение площади геологоразведочных работ, внедрение новых технологий, разработка экологических и более эффективных технологий добычи и обогащения редких металлов.

4. Подготовка кадров. Это обучение специалистов, усиление образовательных программ в области геологии и горнодобывающей промышленности.

5. Международное сотрудничество. Это развитие стратегических партнерств, сотрудничество с горнодобывающими странами для привлечения инвестиций и технологий.

6. Привлечение инвестиций. Это создание инвестиционных стимулов, рассмотрение налоговых льгот и других стимулов для инвесторов, поддержка частных инвестиций, поощрение частных вложений через финансовую и техническую поддержку.

7. Экологическая ответственность. Это повышение экологических стандартов, минимизация воздействия на окружающую среду.

О результатах рассмотрения депутатского запроса и принятых мерах по их реализации прошу дать письменный ответ в установленный законом срок.

Полный текст депутатского запроса прилагается».

Благодарю за внимание.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Келесі сөз депутат Қыдырәлі Дархан Қуандықұлына беріледі.

ҚЫДЫРӘЛІ Д.Қ. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Біздің депутаттық сауалымыз Үкімет басшысына.

«Құрметті Олжас Абайұлы! Таяуда Атырауда өткен Ұлттық құрылтайда Президент Қасым-Жомарт Тоқаев: «Алаш көсемдері мен кеңес қайраткерлерін бір-біріне қарсы қоймау қажеттігін» айтып, «Ел ішіне іріткі салатын мұндай дау-дамайдың қажеті жоқ. Әр дәуірдің өз ерекшелігі бар. Әрбір тұлға өзінің көзқарасына қарай және өз қоғамының мүддесіне сәйкес елге қызмет етті. Түптеп келгенде мұның бәрі біздің тарихымыз», – деген еді.

Әлбетте, тарих өткенмен кектесу үшін емес, болашақпен беттесу үшін де қажет. Сондықтан құндылықтар құнсызданған құбылмалы заманда қалам ұстаған қауымның құбыласы қашанда шындық болуы тиіс. Зиялы қауым әділеттің таразысы іспетті. Тарихқа хайппен емес, байыппен қарау керек. Мәселен, биыл қазақ жерінің тұтастай бір республикаға бірігіп, еліміздің қазіргі шекарасының айқындалғанына түп-тура жүз жыл – бір ғасыр толып отыр. Мемлекетіміздің тұтастығы үшін бұл маңызды оқиға елеусіз, ескерусіз қалмауы тиіс. Әлихан Бөкейхан, Ахмет Байтұрсынұлы, Міржақып Дулатұлы, Әлімхан Ермеков сияқты алаш қайраткерлері бастаған тарихи процесті сол кезде билікте болған Тұрар Рысқұлов, Сұлтанбек Қожанов, Сейітқали Мендешев, Санжар Асфендияров, Темірбек Жүргенов, Жалау Мыңбаев сияқты тұлғалар аяқтап шықты. Енді ұлт мүддесі жолында басын бәйгеге байлаған осындай тұлғаларды бір-біріне қарсы қоймай, тарих контексіндегі елдік мұратты алға шығарып, жан-жақты зерттей білу қажет. Мәселен, қазақ атын қайтарған Сәкен Сейфуллин мен ашаршылыққа қарсы күрескен, алаш қайраткерлерін қамқорлыққа алған Тұрар Рысқұловты құр коммунист аты үшін немесе өзін қорғау үшін жазған хаты үшін жазғыру – әбестік.

Ел бірлігі үшін зиялылардың бірлігі шарт! Абайша айтқанда «ақылға бірлік» керек. Сондықтан тұлғалар туралы сөз қозғағанда әдептен озбайық. Ірілермізді алаламайық, барымызды бағалайық! Өркениет көркем ниеттен басталады. Осы орайда 2000 жылы Шерхан Мұртаза, Әбіш Кекілбаев, Камал Смайылов сияқты ел ағаларының бастамасымен Халық шаруашылығы институты Ұлттық экономикалық университетке айналып, оған Рысқұловтың есімі берілген еді. Кейін оқу орны жекеменшікке өтіп, кеңестік «Нархоз» атауын таңдап, Т. Рысқұловтың атын алып тастады. Үкімет қаулысына сәйкес берілген

атауды жоғары оқу орнының қандай басқару түріне жататынына қарамай ауыстыруға құқығы жоқ. Таяуда бір топ зиялы қауым өкілдері Тұрардың атын университетке қайтару керек деп хат жазған екен. Сондықтан алаш арысы Тынышбаевтың есімі Логистика және көлік академиясына қайта берілгені сияқты бұл мәселе де оң шешімін табады деп сенеміз.

Биыл Сәкен Сейфуллин, Ілияс Жансүгіров, Бейімбет Майлин, Тұрар Рысқұлов, Сұлтанбек Қожановтың туғанына 130 жыл. Тұғырлы тұлғалардың мерейтойларын даңғазасыз, тағылымды етіп атап өту керек. Бұл ретте ономастика мәселесіне де назар аудару қажет. Шекарамызды айқындауға айрықша үлес қосқан Әлімхан Ермеков сияқты тұлғалар елеусіз қалмауы тиіс.

Тағы бір мәселе, алаш арыстарының көбі қайда жерленгені белгісіз. Тіпті ұлт ұстазы Аханның қайда жатқанын білмейміз. Жақында Алматының іргесіндегі Жаңалық ауылында саяси репрессияға ұшыраған 163 адамның сүйегіне зерттеу жүргізіліп, генетикалық талдау арқылы 50 адамның дерегі анықталды. Қаражат бөлінсе осындай әдіс арқылы Ахмет Байтұрсынұлы, Ілияс Жансүгіров сияқты тұлғалар туралы деректер нақтыланар еді. Алматы іргесіндегі Боралдайдағы Қандысайда атылған Ұзақбай Құлымбетов, Темірбек Жүргенов, Жанайдар Сәдуақасов сияқты 19 наркомға да осындай зерттеу қажет деп ойлаймыз. Қараусыз жатқан осы Қандысайға немесе Жаңалық ауылына Ата-Бейіт сияқты іргелі кешен тұрғызу – перзенттік парызымыз.

Еліміздегі көптеген этнос өкілдерінің репрессияға ұшырағанын ескерсек, мұндай тағылымды іс ел бірлігін бекемдей түседі әрі 2020 жылы Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың Жарлығымен құрылған саяси қуғын-сүргін құрбандарын толық ақтау жөніндегі мемлекеттік комиссия жұмысының нақты нәтижесі болар еді.

Құрметті Олжас Абайұлы, заңға сәйкес жоғарыда көтерілген мәселелер бойынша толық жазбаша жауап беруіңізді сұраймыз.

Құрметпен Д. Қыдырәлі, Б. Жексенбай, А. Нұғманов, Ғ. Сарыбаев, А. Сатвалдиев, Г. Шиповских».

ТӨРАҒА. Рақмет.

Келесі сөз депутат Большерт Евгений Андреевичке беріледі.

БОЛЬГЕРТ Е.А. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Наш депутатский запрос адресован Премьер-Министру Республики Казахстан Бектенову.

«Уважаемый Олжас Абаевич! Поводом послужил рост киберпреступности в Казахстане, в частности интернет-мошенничества. Данная тема вызывает все большую обеспокоенность в обществе.

Стремительное развитие цифровых сервисов в банковской сфере, онлайн-торговле, перевод государственных услуг в цифровой формат, безусловно, делают жизнь наших граждан удобнее. Однако у этого удобства есть и обратная сторона. Количество случаев интернет-мошенничества ежегодно растет, усложняются способы совершения правонарушений.

Интернет-мошенничество составляет почти половину всех случаев мошенничества, или 15 процентов от общего объема преступности. За последние семь лет их количество в

Казахстане выросло более чем в 10 раз. В прошлом году причиненный гражданам ущерб превысил 21 миллиард тенге. За этими цифрами стоят потерянные средства наших граждан, накопления на обучение детей, первоначальный взнос на покупку жилья.

Низкая финансовая грамотность на фоне стремительного развития интернет-технологий создает благодатную почву для мошенников. Мы продолжаем бороться с последствиями, а не с причинами. Почти половина наших граждан получает информацию о финансах из социальных сетей, а 13 процентов вообще не интересуются этой темой. В то время как в развитых странах предмет «финансовая грамотность» включен в школьную программу.

По статистике, к наиболее распространенным способам совершения интернет-мошенничества относятся:

- размещение заведомо ложных онлайн-объявлений о товарах и услугах;
- предложение выгодных инвестиций в несуществующие проекты;
- хищение денежных средств со счетов граждан путем их обзвона под видом сотрудников банков и правоохранительных органов.

Операторы сотовой связи блокируют сотни тысяч зарубежных звонков с подменных номеров, но этот фильтр обходят посредством SIP-телефонии либо SIM-боксов, которые переводят телефонный трафик в интернет.

В последнее время особенно распространено мошенничество через популярные мессенджеры WhatsApp, Telegram и другие. Используя различные технологии, путем обмана злоумышленники получают удаленный доступ к смартфонам граждан, откуда организуют фейковые рассылки, запросы на переводы денежных средств, сборы на благотворительность и так далее. А такие технологии, как deepfake, сегодня позволяют без особого труда подделать голос и внешний вид любого человека.

Большинство мошеннических действий в сети совершаются, как правило, из-за рубежа через ресурсы иностранных государств либо похищенные денежные средства обналичиваются на территории других стран. Этому способствуют подельники на территории Казахстана, которые приобретают абонентские номера, предоставляют банковские карты третьих лиц и свои.

При совершении мошенничества с использованием маркетплейсов злоумышленники активно используют личные кабинеты индивидуальных предпринимателей, которые, так сказать, сдают в аренду посторонним лицам свои недействующие личные кабинеты и предоставляют доступ к управлению банковскими счетами.

Безусловно, относиться максимально ответственно к своим персональным данным должен каждый. Но это не тот случай, когда «спасение утопающего – дело рук самого утопающего».

По данным Министерства цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности, в Казахстане насчитывается более 1,5 миллиона операторов персональных данных, имеющих в том или ином объеме доступ к столь чувствительной информации. Регулярные утечки персональных данных указывают на необходимость продолжать работу по регламентации данной сферы.

Уважаемый Олжас Абасевич, в целях защиты граждан от мошеннических действий предлагается:

усилить межведомственную координацию по борьбе с киберпреступностью;
рассмотреть возможность кадрового и материально-технического усиления служб по борьбе с киберпреступностью;

законодательно закрепить ответственность за создание неправомерного трафика в сети;

проработать с банками второго уровня и маркетплейсами применение дополнительных мер цифровой безопасности, таких как биометрическая идентификация и двухфакторная аутентификация;

усилить контроль за соблюдением требований по сбору, обработке, хранению и защите персональных данных, при необходимости внести предложения по повышению ответственности операторов персональных данных;

разработать комплексный программный документ по повышению финансовой и цифровой грамотности населения, включая внедрение в школьную программу предмета «финансовая грамотность» и проведение широкой разъяснительной работы с населением.

О результатах рассмотрения депутатского запроса просим дать письменный ответ в установленный законом срок.

Полный текст депутатского запроса прилагается.

С уважением, члены Комитета по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам Сената Парламента». Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Келесі сөз депутат Толамисов Амангелді Ғабдылкәрімұлына беріледі.

ТОЛАМИСОВ А.Ғ. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Біздің депутаттық сауал Қазақстан Республикасының Премьер-Министріне жолданады.

«Құрметті Олжас Абайұлы! Осы депутаттық сауалдың жолдануына Алматы және Жетісу облыстарындағы республикалық маңызы бар автокөлік жолдарын дамыту мәселелері бойынша облыс тұрғындары мен мәслихат депутаттарының жазған ұсыныс-тілектері негіз болды.

Қазақстан Республикасы Президенті «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты Қазақстан халқына Жолдауында автожол құрылысына, соның ішінде республикалық, жергілікті жолдардың сапасына баса мән беру керек екеніне назар аударды. Бюджеттен қыруар қаржы бөлінсе де бұл мәселе әлі шешімін таппай отырғанын атап өтіп, Үкімет пен өңірдегі әкімдіктердің міндеті жол қауіпсіздігін барынша қамтамасыз ету екені айтылған еді. Күні кеше Үкімет отырысында өзіңіз «Бізде әдемі жерлер өте көп, бірақ жету қиын. Жағдай да өзгермейді. Мысалы, Шығыс Қазақстанды немесе Балқаш және Алакөл көлдерін алайық, қалыпты жолдар мен кірме жолдар жоқ», – деп нақты айттыңыз.

Біз сапалы және заманауи автожолдардың еліміздің экономикалық, стратегиялық дамуы үшін орны ерекше екенін, халықтың тұрмысына, елдің экономикасының дамуына, әлеуметтік-саяси жай-күйінің жоғарылауына маңызды рөл атқаратынын біле тұра түйінді

мәселелерді шешуде қауқарсыздық танытудамыз. Мәселен, Мемлекет басшысы 2022 жылы Жетісу облысына қарасты Кербұлақ және Панфилов аудандары арқылы өтетін республикалық тас жолды жөндеу кезек күттірмейтін міндет деп нақты тапсырма берген еді. Алайда бұл жобаға екі жылдан аса уақыт өтсе де әлі толық қолданысқа берілмеді. «Лепсі – Ақтоғай» жобасы басталған кезде жалпы сомасы 14,9 миллиард теңгені құраған, алайда жөндеу жұмыстары басталғаннан бүгінгі күнге дейін құрылыс материалдарының құны үш есеге өсіп, жобалық-сметалық құжаттамаға 2023 жылы түзетулер енгізіліп, түзетуден кейінгі құны 30,4 миллиард теңгені құрады. Бұл жол арқылы Балқаш көліне қатынайтынын атап өткім келеді. Сондай-ақ Кеген, Райымбек аудандарындағы республикалық маңызы бар тас жолдардағы жағдай жүргізушілердің де жүйкесін жұқартып-ақ болды. Әлеуметтік желіде жарияланған бейне акпараттардан мердігер компаниялардың жауапсыздығын, сала мамандарының жұмыс жасап жатпағанын байқауға болады. Осындай жауапсыз жұмыстың салдарынан неге тұрғындар зардап шегуі керек. Бұдан басқа «ҚазАвтоЖол» ұлттық компаниясы» АҚ бюджет қаражатын тиімсіз әрі ойға сыйымсыз қолдануда екенін де айтып өтуге болады. Мұның бәрі осы салада әбден тамыр жайған кемшіліктер. Өңірлердегі жергілікті халықпен кездесулерге барғанда жиі көтерілетін өзекті мәселелердің бірі осылар.

Сонымен қатар жасалған жолдардың сапасы, жол жөндеу мәселесі. Қазақстан жол ғылыми-зерттеу институтының (ҚазжолҒЗИ) қызметкерлері пайдаланылатын қиыршық тас-құм қоспасының нұсқалары Қазақстан Республикасының ұлттық стандартына сәйкес келмейтінін айтады. Оған дәлел 2024 жылғы 17 сәуірде республикалық маңызы бар «Кеген-Нарынқол» автомобиль жолының 71,5 километрінде диаметрі 1 метр бір нүктелі су өткізу құбырының орналасқан жерінде судың қарқынды өтуіне байланысты автожолдың негізі мен жабыны ішінара шайылып, шығу жолындағы құбыр сақиналары іске жарамсыз болып қалды. Бұрын осы учаскеде жоғарыда аталған себептер бойынша резервтерге еріген және жаңбыр суының қарқынды түсуі салдырынан толып кетуі орын алған. Судың өтуі нәтижесінде жол жиегіндегі топырақ құлады. Әлі күнге дейін олқылықты толтыру жұмыстары жүргізілуде. Бұл жобалаушы ұйымның қатесі емес пе.

Алматы және Жетісу облыстарының аймақтары туризмді дамытуға өте қолайлы. Туризм кластерін дамытуды мемлекет басшысы да бірнеше мәрте айтты. Алайда ойдым-ойдым жолда қарыс қадам жүре алмай жүрген жұрт туризмді дамыту емес, үйіне тура жетуге зар.

Құрметті Олжас Абайұлы! Осы орайда Алматы және Жетісу облыстары бойынша жол жүруге жарамсыз, жөндеуді шұғыл қажет ететін мына учаскелерді назарларыңызға алуды сұраймыз:

«Жалаңаш – Саты – Көлсай көлі» 18-21 километр аралығы;

«Көкпек – Кеген – Түп» 26-41 километр аралығы;

«Көкпек – Кеген – Түп» 74-88 километр аралығы;

«Кеген – Нарынқол» 0-23 километр аралығы;

«Лепсі – Ақтоғай» жолы;

«Сарыөзек – Көктал» жолы.

Құрметпен депутаттар А. Толамисов, С. Дүйсембинов, Ж. Жөргенбаев, З. Кузиев, Ғ. Сарыбаев». Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз депутат Жексенбай Бибигүл Нұрғалиқызына беріледі.

ЖЕКСЕНБАЙ Б.Н. Рақмет, құрметті Мәулен Сағатханұлы.

Біздің депутаттық сауал Қазақстан Республикасының Премьер-Министріне жолданады.

«Құрметті Олжас Абайұлы! Биыл еліміздің бірқатар өңірін қарғы су мен топан су басып, 13 мыңға жуық жеке тұрғын үй су астында қалды. Қазір Үкімет пен жергілікті билік оның зардаптарын жою бойынша кешенді шараларды жүргізіп жатқаны белгілі. Алайда мұндай төтенше жағдайдағы шығындарды өтеудің мемлекеттік бюджетпен қатар басқа да жаңа жолдарын қарастыру уақыт талабы. Мемлекет басшысы Қазақстан халқы ассамблеясының 33-сессиясында «Біз алдағы уақытта азаматтардың мүлкін сақтандыру жүйесін одан әрі жетілдіру жолдарын қарастыруымыз керек. Дамыған елдерде алапат апаттан келген шығынның басым бөлігін сақтандыру компаниялары өз мойнына алады. Әрине, ол үшін экономика мен қаржы жүйесін одан әрі дамытып, қоғамда тиісті мәдениет қалыптастыру керек» деген болатын.

Біріккен Ұлттар Ұйымының мәліметінше, соңғы жиырма жылда дүние жүзінде табиғи апаттар – жер сілкінісі, су тасқыны, құрғақшылық және дауылдардың саны екі есе өскен. Қазақстанның 75 пайызы дауыл, көшкін, сел, су тасқыны, жер сілкінісі, орман және дала өрттері сияқты табиғи апаттардың қаупі жоғары аумаққа жатады. Халықаралық тәжірибе бойынша мұндай табиғи және техногендік апат аймақтары бар елдерде арнайы сақтандыру қорлары, мемлекеттік бағдарламалар, міндетті сақтандыру жүйесі жұмыс істейді. Түркияда 1999 жылдан бері апаттық тәуекелдерден міндетті сақтандыру бағдарламасы TCIP (Turkish Catastrophic Insurance Pool), яғни Түркияның апатты сақтандыру пулы қосылып, оның аясында мемлекеттік сақтандыру компаниясы құрылған. Сонымен қатар жылжымайтын мүліктің шамамен 50 пайызы осы міндетті бағдарламамен қамтылған. Жапонияда 1966 жылы, яғни 58 жыл бұрын жер сілкінісін қайта сақтандыру бағдарламасы іске қосылды. Осы уақыт ішінде бағдарлама үнемі жетілдіріліп келеді.

Шетелдік сақтандыру компанияларында тәуекелдер қайта сақтандырылады. Халықаралық тәжірибе көрсеткендей, апаттық тәуекелді сақтандырудың барлық сәтті үлгілері ықтимал шығындардың орасан зор көлеміне байланысты мемлекеттік-жекеменшік әріптестік қағидаты бойынша жүзеге асырылады. Ешбір ел өз аумағында болған апат тәуекелінен залалды толық дербес өтей алмайды. Табиғи апаттардан төтенше жағдайлар кезінде келтірілген залал отандық сақтандыру жүйесінің дамымағандығынан өте сирек өтеледі. Мұндай жағдайда зардап шеккендердің тұрғын үймен қамтамасыз етілуін және олардың қаржылық мәселелерін шешу ауыртпалығын түгел дерлік жергілікті атқарушы органдар мен Қазақстан Республикасының Үкіметі көтеріп отыр.

Сақтандыруға ұсынылған барлық объектілер бойынша статистикалық цифрлық ақпараттың болуы маңызды аспект болып табылады. Елімізде халықтың жылжымайтын мүлікті міндетті сақтандыруын енгізу мүмкіндігі соңғы жиырма жылда кезең-кезеңімен талқыланып келеді. Алайда бұл бағыттағы жұмыс жүйелі, мақсаттағы жүргізілмегендіктен елімізде сақтандыру компанияларына сенім төмен, сақтандыру мәдениеті қалыптаспаған.

Дегенмен 2024 жылдың алғашқы екі айында өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда мүлікті ерікті сақтандыру шарттары 77,3 пайызға өскен. Сақтандырылған тұрғын үйлер саны бойынша Астана көш бастап тұр. Оның үлесіне жаңа сақтандыру шарттарының жартысы – 50,4 пайыз келеді. Алматының үлесі небәрі 14,85 пайыз ғана. Алайда су басқан аймақтарда жеке мүлікті сақтандырудың деңгейі өте төмен – 1 пайыздан да аз. Әдетте сақтандыру жайлы табиғи апат кезінде ғана еске аламыз.

Осыған орай ұсыныстар:

1) еліміздегі сақтандыру жүйесін жетілдіру және тұрғын үйлерді міндетті сақтандыру мүмкіндігі бойынша халықаралық ұйым өкілдері, сарапшылардың қатысуымен арнайы ведомствоаралық комиссия құруды қарастыру;

2) отандық сақтандыру компанияларының төтенше жағдайлар шығынын өтеуге қатысты әлеуетіне сараптама жасалып, олардың жарғылық қорларын көбейту жағдайын зерделеу;

3) мемлекет адамдарды төтенше жағдайлар қаупі туралы ұдайы алдын ала ескертіп, тұрғындардың да жауапкершілігін арттырып, қаржылық сауаттылығын жетілдіру, алдын ала шараларды қолдануына барынша жағдай жасауды қарастыру, Мемлекет басшысының осы орайдағы талабының жеке заңнамалық нормада көрсетілу мүмкіндігін ойластыру;

4) табиғи апаттар салдарынан келтірілген залалды өтеу тәртібін реттеу үшін қалпына келтірілген тұрғын үйді азаматтардың меншігіне берудің нақты тәртібін реттеуге, халықты табиғи апаттардан, оның ішінде су тасқынынан сақтандыру мен қорғауға бағытталған тиісті заң жобасын әзірлеуді қарастыру;

5) еліміздегі табиғи апат аймақтарындағы елді мекендердегі тұрғын үйлер бойынша статистикалық мәліметтерді қайтадан зерделеу.

Құрметті Олжас Абайұлы, жоғарыда көтерілген мәселелер бойынша жазбаша толық жауап беруіңізді сұраймыз». Рақмет.

ТӨРАҒА. Құрметті әріптестер, басқа депутаттық сауалдар жоқ. Осымен Сенат отырысын жабық деп жариялаймын. Баршаңызға рақмет. Сау болыңыздар.

ОТЫРЫСТЫҢ СОҢЫ.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ
СЕНАТЫНЫҢ ТӨРАҒАСЫ

М. ӘШІМБАЕВ

МАЗМҰНЫ
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ
СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ
2024 жылғы 16 мамыр

Күн тәртібі бойынша

О повестке дня 1

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі қабылдаған «1993 жылғы 14 қаңтардағы Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы Азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы жөнінде

О Законе Республики Казахстан «О ратификации Протокола о внесении изменений в Договор между Республикой Казахстан и Китайской Народной Республикой об оказании правовой помощи по гражданским и уголовным делам от 14 января 1993 года», принятом Мажилисом Парламента Республики Казахстан

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінің мүшесі А.Ғ. ТОЛАМИСОВТЫҢ баяндамасы

Доклад члена Комитета по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам ТОЛАМИСОВА А.Ғ. 1

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

НУХҰЛЫ А. 2

ЖАҚСЕЛЕКОВА Б.Ш. – Қазақстан Республикасының Әділет вице-министрі, вице-министр юстиции Республики Казахстан..... 3

ДҮЙСЕМБИНОВ С.М. 3

ЖАҚСЕЛЕКОВА Б.Ш. 4

ШАЙДАРОВ С.Ж. 4

БАЛКЕН М.Т. – Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының судьясы, судья Верховного Суда Республики Казахстан..... 4

БАЙҚАДАМОВ Н.С. 5

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі қабылдаған «2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер өнеркәсіп салаларында бірлескен кооперациялық жобаларды іске асырған кезде қаржылай жәрдем көрсету бөлігінде өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы жөнінде

О Законе Республики Казахстан «О ратификации Протокола о внесении изменений в Договор о Евразийском экономическом союзе от 29 мая 2014 года в части оказания финансового содействия при реализации государствами – членами Евразийского экономического союза совместных кооперационных проектов в отраслях промышленности», принятом Мажилисом Парламента Республики Казахстан

Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитетінің мүшесі Ш.С. БҰҚТҰҒҰТОВТЫҢ баяндамасы

Доклад члена Комитета по экономической политике, инновационному развитию и предпринимательству БУКТУГУТОВА Ш.С. 6

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

ҚАДЫРБЕК М.Б. 7
 ДҮБІРОВА Ж.Б. – Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс вице-министрі, вице-министр промышленности и строительства Республики Казахстан 8
 ӨТЕШОВ С.Б. 9
 ДҮБІРОВА Ж.Б. 9
 БУЛАВКИНА О.А. 10
 ДҮБІРОВА Ж.Б. 10
 НҰҒМАНОВ А.Ш. 10
 ДҮБІРОВА Ж.Б. 11
 НӘУТИЕВ Ә.И. 12

Депутат Ә.Ә. БЕКТАЕВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі О.А. Бектеновке депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата БЕКТАЕВА А.А. к Премьер-Министру Республики Казахстан Бектенову О.А. 13

Депутат А.И. ЛУКИННІҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі О.А. Бектеновке депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата ЛУКИНА А.И. к Премьер-Министру Республики Казахстан Бектенову О.А. 14

Депутат Д.Қ. ҚЫДЫРӘЛІНІҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі О.А. Бектеновке депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата ҚЫДЫРАЛИ Д.Қ. к Премьер-Министру Республики Казахстан Бектенову О.А. 16

Депутат Е.А. БОЛЬГЕРТТІҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі О.А. Бектеновке депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата БОЛЬГЕРТА Е.А. к Премьер-Министру Республики Казахстан Бектенову О.А. 17

Депутат А.Ғ. ТОЛАМИСОВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі О.А. Бектеновке депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата ТОЛАМИСОВА А.Г. к Премьер-Министру Республики Казахстан Бектенову О.А. 19

Депутат Б.Н. ЖЕКСЕНБАЙДЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі О.А. Бектеновке депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата ЖЕКСЕНБАЙ Б.Н. к Премьер-Министру Республики Казахстан Бектенову О.А. 21

ШЖҚ-дағы «Материалдық-техникалық
қамтамасыз ету басқармасының
инженерлік орталығы» РМК директорының
міндетін атқарушы

Н. Уразбаев

Стенографиялау қызметінің
басшысы

Г. Молдашева